

Trung Quốc, khối BRICS và trật tự quốc tế mới

□

*Từ trái sang phải : Các lãnh đạo Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi tại hội nghị
thường niên BRICS tại New Delhi ngày 29/03/2012.
REUTERS/B Mathur*

Theo tác giả Dominique Moisi, chủ nhân đầu tiên của Viện Quan hệ Quốc tế Pháp) thì thấy gì
hiện vẫn đang trên đường đi tìm một trật tự mới.

Bài viết mang tựa đề « Trung Quốc, khối BRICS và trật tự quốc tế » đăng trên nhật báo kinh tế Les Echos hôm nay nhận định, BRICS không thay thế được một phần Tây đang yếu đi, và một trong những trở ngại chính là vai trò thế kỷ của Trung Quốc trong khối này.

BRICS là tên gọi tắt của Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi (ban đầu không có chữ S cuối vì chưa có Nam Phi).

Khái niệm này do nhà kinh tế Jim O'Neil của Goldman Sachs đưa ra vào năm 2001, để chỉ nhóm đang lên của « các quốc gia mới nổi » không thuộc phần Tây, nay đã trở thành một thế kỷ kinh tế thịnh vượng.

Khối BRICS là nhóm năm lớn nhất của Pháp và sắp tới sẽ chiếm một phần ba kinh tế thế giới. Nhưng với một đầu tư chính trị, thì những khác biệt của bên cùng với những lợi ích trái ngược sẽ khiến cho sự tồn tại của khối này trở nên bất định.

Tuy trong 90% trường hợp các nước BRICS có thể bắt đầu theo cùng một hướng Liên Hiệp Quốc, nhưng các nước này lại không sẵn sàng hợp thành một khối. Điều gì cũng không thể họ không muốn có được một thế kỷ thế kỷ và các công cụ cần thiết cho một đầu tư chính trị.

Theo tác giả bài viết, thì trở ngại quan trọng nhất cho sự hiện diện chính trị của BRICS là vai trò của biệt của Trung Quốc trong khối này.

Ngay cả ta có thể công nhận một đầu tư, phải chăng đôi khi Bắc Kinh lại đang danh nghĩa của khối để giữ một trên trường quốc tế khi cần thiết ?

Trung Quốc cũng không ngần ngại làm áp lực với các đối tác cũng như đòi hỏi khi cho rằng « lợi ích của tôi » của mình bắt đầu.

Chỉ với kinh tế và quân sự, Trung Quốc đã mạnh mẽ ba Ấn Độ - một người khổng lồ khác của

châu Á.

Vá måt chiån làu c, Trung Quác khá lý tàng vá đáa lý cũng nhá dân sá dù tá lá tăng dân đang giám đán, còn nàu c Nga thì hoàn toàn ngàu c lái.

Vá vá thá, đái vái Nga, vác thông qua BRICS đá lái trá thành måt nhán tá trong thá giái đáa các không bù đáp đác tâm tráng cay đáng cáa måt quác gia thái Liên Xô cũ táng là måt trong hai các cáa thá giái làng các.

Ngàu c lái đái vái n Đá và Brazil, BRICS là måt sá công nhán thành công cáa hai nàu c này. Còn Nam Phi hoàn toàn ý thác đác sá hián đán cáa mình trong khái ván đáng bá tranh cãi, và qua đá là sá công nhán toàn bá Phi châu - måt lác đáa chá trong vòng måt thá ká (1950-2050) sá tá 180 triáu ngàu i lên 2 tá ngàu i.

Ngoài vá trí quan tráng cáa Trung Quác, còn phái ká đán nháng bát đáng ngay trong các nàu c BRICS. Hai thành viên tháng trác Hái đáng Báo an Liên Hiáp Quác là Nga và Trung Quác không há muán đán nhán thêm Brazil, n Đá hay Nam Phi.

Câu lác bá các nán kinh tá mái trái đáy hián đáng đác má ráng, trong táng lai sá rát đáng nhá thêm Indonesia, Thá Nhĩ Ká hay Mehico, Hàn Quác, và måt ngày nào đá có thá thêm Philippines, Viát Nam. Điáu này sá làm táng thá mái này khó hình thành đác måt khái tháng nhát.

Cũng nhá Liên hiáp châu Âu vái 27 nàu c hoát đáng khó khăn hán nhiáu so vái lúc chá có 15 nàu c, các nàu c BRICS mai đáy sá khó tá chác hán khi có 10 nàu c thay vì 5.

Tác giá kát luán, nháng thá giái hián nay đang tìm kiám måt trát tá mái. Tá thá giái làng các trong thái ká chiån tranh lành, đá trá thành thá giái đán các trong måt thái gian ngán vái nàu c Má đán đáu sau khi Liên Xô sáp đá, rái đán làu tá các tòa tháp Manhattan cũng đá sáp.

Ngày nay, không có G zero, G2, G3 hay G20, chỉ có một thế giới đa cực bất bình đẳng, hoạt động kém...và vấn đề là chỉ chờ đó.

Đu t khng l c a Trung Qu c gây lo ng i khng ho ng n

Liên quan đến kinh tế Trung Quốc, nhiều tờ báo Pháp cùng quan tâm đến kế hoạch đu t khng l c a Bắc Kinh để tái thúc đẩy nền kinh tế.

Le Monde nhận mạnh : « Để một vài khng ho ng, Bắc Kinh đẩy mạnh đu t công ». Nhật báo kinh tế Les Echos cho rằng « Bắc Kinh đưa ra vũ khí là một kế hoạch tái thúc đẩy hãy còn mơ hồ ». Còn nhật báo công giáo La Croix lo ngại : « Kế hoạch tái thúc đẩy của Trung Quốc gây lo ngại về khng ho ng n ».

Tờ báo kinh tế đưa ra 25 dự án xe điện ngầm mới ở khoảng hai chục thành phố Trung Quốc, xây dựng các xa lộ, hơn 2.000 km đường bộ, chín nhà máy xử lý nước thải, dự án giao thông đường thủy... tổng cộng khoảng 1.000 tỷ nhân dân tệ (123 tỷ euro).

Tuy nhiên nếu tính đến đu t của các địa phương thì phải lên đến 7.000 tỷ nhân dân tệ.

La Croix cho rằng đây là một kế hoạch tái thúc đẩy khng l tuy không có tên gọi chính thức, được đưa ra trong bối cảnh đang được các nhà quan sát lo ngại là « hard landing » - một sự hạ cánh khó khăn của nền kinh tế Trung Quốc.

Thị trường tài chính phản ứng đón nhận tin này, trong khi nhiều nhà kinh tế cảnh báo nguy cơ lạm phát và nhng hậu quả tại hội nghị đã thực hiện trong kế hoạch năm 2009 : số tiền 450 tỷ euro đã được xài một cách lãng phí, với những công trình hoành tráng vô dụng.

Quan ngại lớn nhất là nợ công của các địa phương, được ước tính thời điểm đầu năm 2010, tăng ít nhất 27% tổng sản phẩm nội địa (PIB). Nhiều chuyên gia cho rằng thực ra con số này lớn hơn rất nhiều, vì chính quyền địa phương ngụy tạo dữ liệu.

Nhà kinh tế B&ng Hồng Nguyên (Feng Xingyuan) & B&c Kinh cho rằng nền công phải ß 50% PIB, và chính phủ đã « u&ng thu&c đ&c cho đ& khát n&&c ».

Nhi&u nhà quan sát nh&n đ&nh, đây còn là v&n đ& c&u. Ti&n thu thu& đ&&c chia đ&u gi&a chính quy&n trung &&ng và đ&a ph&&ng, nh&ng đa số chỉ tiêu công (h& t&ng, giáo d&c, y t& ...) thì đ&a ph&&ng phải gánh, nên đa số chính quy&n c& sẽ th&&ng phải bán đ&t.

G&n đây b& h&n ch& đ& kìm l&i n&n tăng giá nhà đ&t, nên các đ&a ph&&ng th&&ng phải đi vay, đ&n đ&n m&t cu&c kh&ng ho&ng n& ti&m tàng. N& n&n ch&ng ch&t, và r&t cu&c chính nhân dân là nh&ng ng&&i sẽ phải trả giá.

Le Monde nh&n m&nh đ&n vi&c đ&u t& t&p trung vào khu v&c qu&c doanh thay vì t& nhân là đi ng&&c l&i tình th&n c&i cách.

Ban đ&u B&c Kinh cũng đã đ&nh t&o đ&i&u ki&n cho th& tr&&ng, khu v&c t& nhân và ng&&i tiêu dùng, nh&ng do s&t ru&t khi ch& còn m&t tháng n&a là đ&n đ&i h&i đ&ng, nên l&i quy&t đ&nh dành &u tiên cho các t&p đoàn nhà n&&c.

Đ&c: Ho&c lãnh đ&o, ho&c ra kh&i khu v&c đ&ng euro

Cũng trên lãnh v&c kinh tế, Les Echos đăng bài nh&n đ&nh c&a George Soros, t& phú tài chính n&i ti&ng c&a M&, cho rằng « Đ&c nên lãnh đ&o khu v&c đ&ng euro ho&c r&i kh&i khu v&c này ».

Theo tác gi&, Ngân hàng Trung &&ng Đ&c v&n theo đ&u i chính sách ti&n t& đã l&i th&i, do b& ám &nh b&i n&n l&m phát tr&&c đây, nên không nh&n ra n&n gi&m phát m&i là nguy c& th&c s&. Đ&c bu&c các n&&c vay n& phải áp đ&ng chính sách th&t l&ng bu&c b&ng kh&c nghi&t. Đi&u này giúp c&u vẫn đ&ng euro, nh&ng ti&p t&c chia r& châu Âu thành hai kh&i rõ r&t, g&m nh&ng n&&c cho vay và n&&c g&p khó khăn phải đi vay. M&t ngày nào đó, các n&&c này sẽ ch&i b& m&t châu Âu hai v&n t&c.

Nhåy theo George Soros, thì t&t nh&t là Đ&c nên đóng vai trò lãnh đ&o trong m&t liên hi&p chính tr&, ho&c là r&i kh&i khu v&c đ&ng euro.

Trong tr&ng h&p sau, đ&ng ti&n chung châu Âu s& b& m&t giá, các n&&c đang m&c n& s& l&i có tính c&nh tranh và n& n&n đ&&c gi&m đi, các n&&c cho vay b& thi&t thời nh&ng r&i hai bên s& cùng gánh trách nhi&m duy trì n& đ&nh cho châu Âu, và nh& th& tránh đ&&c n&n gi&m phát.

C& hai ch&n l&a trên đ&u t&t h&n so v&i vi&c hình thành m&t châu Âu hai t&c đ&, mà theo tác gi&, s& không t&n t&i đ&&c lâu dài.

Giáo đ&c ki&u t&y n&: Dân H&ng Kông ph&n đ&i m&nh m&, chính quy&n l&i b&&c

B&&c sang lãnh v&c chính tr&, nh&t báo cánh t& Libération nh&n xét, phong trào ph&n kháng h& đ&ng đ&&c đông đ&o ng&&i H&ng Kông ch&ng l&i ch&&ng trình h&c « ái qu&c » che gi&u các s& th&t l&ch s&, đã làm cho B&c Kinh ph&i ch&n b&&c.

Theo thông tin viên Libération t&i B&c Kinh, b&y tri&u dân H&ng Kông lâu nay v&n lo âu t& h&i, bao gi& và b&ng cách nào B&c Kinh s& bu&c h& ph&i theo ý th&c h& đ&c đ&ng. Tháng tr&&c khi c& quan qu&n lý giáo đ&c quy&t đ&nh áp đ&t ch&&ng trình h&c « ái qu&c » cho tr& em t& khi lên 5 tu&i, ng&&i H&ng Kông đã ph&n đ&i m&nh m&.

V&i kh&u hi&u « Không đ&&c t&y n& tr& em chúng tôi », dân H&ng Kông đã ti&n hành phong trào ph&n kháng h&t s&c quy&mô, làm cho nhà c&m quy&n lúng túng. Nh&ng cu&c bi&u tình t&p h&p hàng trăm ngàn ng&&i liên t&c di&n ra.

Hàng ngàn sinh viên còn đóng đô c& tu&n l& tr&&c tr& s& chính quy&n, và theo b&&c Thiên An Môn, m&t s& sinh viên đã tuy&t th&c, t&&ng N& th&n T& do đ&&c đ&ng lên.

Trở lại khu hành chính, ông Lê Văn Chấn Anh cuối cùng đã phải nhượng bộ vào cuối tuần qua, tuyên bố chương trình không mang tính bắt buộc mà chỉ là khuyến cáo.

Libération cho biết, chương trình « giáo dục ái quốc » dành cho học sinh trung học mang tên « Mô hình Trung Quốc », đã lôi đi những số thất nghiệp.

Chương học này nhằm đối kháng khiếm năm 1958-1962 làm 45 triệu người chết, những tàn bạo trong Cách mạng Văn hóa (1966-1976) và vụ thảm sát Thiên An Môn 1989 đã không được nhắc đến.

Do một phần lớn dân Hồng Kông đã bỏ trốn khỏi Trung Quốc vì các sự kiện trên, nên phong trào phản kháng vừa tiếp phát vừa rất mãnh liệt. Một nhà sư học Hồng Kông cho biết, những dân tị nạn này sẽ một ngày nào đó sẽ trở thành một phần của Trung Quốc.

Hơn nữa, Bắc Kinh lại không ngừng ngửi mùi của một Thiên An Môn mới.

Bài xã luận tuần rưỡi trên tờ Global Times viết : « Các thanh niên thiêu chín chết, không hiểu gì về lịch sử đã gánh lấy rồi. Lịch sử đã cho thấy những bị kích cho xã hội khi sinh viên bị ức chế, tuy nhiên họ cần lên tiếng trên nền tảng của các xung đột chính trị ».

Hai bộ phim về nhà kháng chiến Pháp Raymond Aubrac

Một sự kiện có phần nào liên quan đến Việt Nam về một lịch sử : một nhà báo, nhà văn Pháp đã lên tiếng trên mặt di sản dân chúng báo công sự L'Humanité, phê phán việc hai bộ phim tài liệu về Raymond Aubrac cho rằng phần bị nhìn nhận đúng.

Nhà kháng chiến nổi tiếng của Pháp cũng là bạn của Hồ Chí Minh, đã từng làm trung gian đàm phán chấm dứt chiến tranh Đông Dương. Ông đã âm thầm, bên dưới làm việc của người bí mật giữa Hồ Chí Minh và Tổng thống Pháp Mendès France, và sau đó với các Tổng thống Mỹ Johnson và Nixon.

Hai bộ phim tài liệu « Raymond Aubrac, những năm tháng chiến tranh » và « Raymond Aubrac, sự tái thiết » đã không được phát hành vào ngày 4/9 dưới dạng video như dự tính ban đầu.

Theo tác giả, sau những cuốn sách trước đây viết về Raymond Aubrac, hai bộ phim này cho phép hiểu hơn về quá trình của nhà kháng chiến – một người hiểu rằng sự kín đáo là vũ khí tốt nhất để với những người không màng đến vinh quang cá nhân, mà chỉ chú trọng kết quả thực tế. Đó là tránh sự huy hoàng hàng loạt những sinh mạng, và góp phần giành được lập kinh tế cho những người về nhà thoát khỏi ách thực dân.